

วารสารบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ปีที่ 2559 ฉบับที่ เดือน พ.ศ. 2560

สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
ตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา

นางสาวกณิณี มีวารา*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา เมื่อจำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 108 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น .99 ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมาก 2) ผู้บริหารโรงเรียนที่มีเพศและประสบการณ์ต่างกัน สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

คำสำคัญ

สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียน

* สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดการกระจายอำนาจไว้ในมาตรา 39 ซึ่งเป็นการขยายความจากจุดมุ่งหมายและหลักการในมาตรา 9(2) โดยมีจุดประสงค์ คือ ต้องการให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง เมื่อสถานศึกษาได้รับอำนาจในการตัดสินใจและการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ด้วยโรงเรียนเองเพิ่มมากขึ้น เมื่อผู้บริหารโรงเรียนมีอำนาจในการตัดสินใจเพิ่มมากขึ้น ความรับผิดชอบในการบริหารก็จะต้องเพิ่มมากขึ้นตามลำดับด้วยเช่นกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นผู้ดำเนินการบริหารด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ตอบสนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและแผนการศึกษาของชาติที่กำหนด และเป็นผู้นำนโยบายมาสู่การปฏิบัติ ต้องทำหน้าที่จัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และบริหารโรงเรียนให้มีความเจริญก้าวหน้า บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้บริหารที่มีคุณลักษณะและความสามารถเหมาะสมจะได้รับความร่วมมือร่วมใจจากผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การบริหารงานจึงประสบความสำเร็จ บทบาทการเป็นผู้นำทางการบริหาร ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องใช้ความสามารถหรือสมรรถนะ (competency) ให้เหมาะสมกับตำแหน่ง เพื่อให้ทุกคนรักและศรัทธายอมรับในการบริหารงาน ซึ่งจากการศึกษาวิจัย เดวิด แมคเคลแลนด์ (David McClelland) สรุปได้ว่า บุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดีจะมีสิ่งหนึ่งที่เรียกว่าสมรรถนะ (competency) สอดคล้องกับที่ เดล และเฮส (Dale and Hes) กล่าวถึง สมรรถนะว่า เป็นการค้นหาสิ่งที่ทำให้เกิดการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (excellence) หรือ การปฏิบัติงานที่เหนือกว่า (superior performance) นอกจากนี้ เดล และเฮส ยังได้ให้ความหมายของสมรรถนะในด้านอาชีพ (occupational competency) ว่าหมายถึงความสามารถ (ability) ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในสายอาชีพเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่ถูกคาดหวังไว้ คำว่ามาตรฐานในที่นี้หมายถึงองค์ประกอบของความสามารถรวมกับเกณฑ์การปฏิบัติงานและคำอธิบายขอบเขตงาน

สรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาของชาติ โดยเฉพาะการบริหารจัดการศึกษาภายในโรงเรียนของตน ซึ่งสามารถเปรียบเทียบผู้บริหารโรงเรียนได้กับตัวจักรสำคัญที่จะควบคุมการดำเนินงานทุกอย่างภายในโรงเรียนให้เป็นไปอย่างราบรื่นและสอดคล้องกัน สมรรถนะในการทำหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำ จึงเป็นเครื่องชี้วัดสำคัญประการหนึ่งว่า เขาจะสามารถดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนได้ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ผู้บริหารโรงเรียนที่ชาญฉลาดจะต้องเป็นผู้ที่สามารถกำหนดพฤติกรรมของตนเองให้สอดคล้องกับสถานะของโรงเรียนที่เผชิญอยู่ ประสานความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทุกฝ่ายใน

โรงเรียน และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุตามภาระหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สูงสุด บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษาของโรงเรียนและของชาติในที่สุด

การดูแลพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสู่มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการและจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาของชาติ มีการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรอบรู้ ใฝ่กว้าง และมีทักษะความชำนาญ มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ใ้บุคลากรทุกระดับมีคุณธรรม มีคุณภาพ และศักยภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน รวมทั้งพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านบุคลากร โครงสร้างองค์กร การจัดการเรียน การเงินและบัญชี ใ้มีคุณภาพทันสมัย คล่องตัว โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ฯลฯ นับเป็นหน้าที่สำคัญที่ผู้บริหาร โรงเรียนต้องดูแลรับผิดชอบและทำให้เกิดความสำเร็จ

แต่จากการดำเนินงานจัดการศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ซึ่งมีการทุ่มเททรัพยากรบุคคล บัณฑิต และทรัพยากรในการจัดการศึกษา อย่างมากมาย พบว่ายังมีปัญหาหลายประการจากการดำเนินงานในการจัดการศึกษา ซึ่งพอสรุปประเด็นปัญหาที่สำคัญ ได้ดังนี้

1. คุณภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง โดยข้อมูลจากการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พบว่ามีโรงเรียน 31 โรงเรียนที่ผลการประเมินคุณภาพภายนอกไม่รับรองผลการประเมิน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50

จากสภาพปัญหาดังที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ยังไม่สามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนใ้มีคุณภาพตามนโยบายการศึกษาของชาติบรรลุวัตถุประสงค์อย่างที่เราควรจะเป็น บ่งชี้ให้เห็นว่าการบริหารจัดการศึกษาและสมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง นั้นยังต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาให้มากยิ่งขึ้น ดังนั้น จากปัญหาและความสำคัญของปัญหาดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาและทำการวิจัยเรื่อง “สมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา” เพื่อทราบสภาพความเป็นจริงของสมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา และนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้เพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ให้เป็น

ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ สามารถบริหารจัดการบริหารโรงเรียน และทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับประโยชน์เต็มที่อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อ่างทองตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา เมื่อจำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียน ตามมาตรฐานของคุรุสภา ได้แก่ หลักการ นโยบาย และกระบวนการศึกษา การบริหารด้านวิชาการ การบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ การบริหารงานบุคคล คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 152 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 108 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน ตามขนาดโรงเรียน ประกอบไปด้วยผู้บริหารโรงเรียน เพศชาย ร้อยละ 77.80 ผู้บริหารโรงเรียน เพศหญิง ร้อยละ 22.20 และส่วนประสบการณ์การทำงานผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 22.20 ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี ร้อยละ 38.90 และผู้บริหารโรงเรียนมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ร้อยละ 38.90

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่น .99 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีจำนวน 54 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

- ด้านที่ 1 หลัก นโยบาย และกระบวนการบริหารการศึกษา จำนวน 11 ข้อ
- ด้านที่ 2 การบริหารด้านวิชาการ จำนวน 14 ข้อ
- ด้านที่ 3 การบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ จำนวน 9 ข้อ
- ด้านที่ 4 การบริหารงานบุคคล จำนวน 10 ข้อ
- ด้านที่ 5 คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 ข้อ

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	กำหนดระดับคะแนน	5
มาก	กำหนดระดับคะแนน	4
ปานกลาง	กำหนดระดับคะแนน	3
น้อย	กำหนดระดับคะแนน	2
น้อยที่สุด	กำหนดระดับคะแนน	1

จากนั้นกำหนดเกณฑ์การแปลค่าของคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง มีสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง มีสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง มีสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง มีสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง มีสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตนเองจำนวน 108 ฉบับ ระหว่างวันที่ 1 – 2 พฤษภาคม 2560 ได้ติดตามจนได้รับแบบสอบถามกลับคืน คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และทำการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบที (t-test) กับตัวแปรอิสระ เพศ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) กับตัวแปรประสพการณ์การทำงานและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Posthoc Comparison)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมาก
2. ผู้บริหารโรงเรียนที่มีเพศต่างกัน สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา ทั้งภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05
3. ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา ทั้งภาพรวมและรายด้านต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.5

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง สมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร โรงเรียนได้รับการพัฒนาและผ่านการคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดมาแล้ว จึงเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหาร มีอุดมการณ์ วิสัยทัศน์ บุคลิกภาพเป็นผู้นำ และผู้บริหารให้ความร่วมมือในการเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาตนเองและการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพตามนโยบายและเป้าหมายการศึกษาที่ตั้งไว้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ การที่ผู้บริหารโรงเรียนมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภาในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชชาวดี ฤชา (2555) ที่ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในเขตอำเภออินทิมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในเขตอำเภออินทิมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สำหรับผลการวิจัยสมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา ในแต่ละด้านมีข้อคิดเห็น ดังนี้

1.1 หลัก นโยบาย และกระบวนการบริหารการศึกษา โดยภาพรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อ่างทอง มีสมรรถนะด้านหลัก นโยบาย และกระบวนการบริหารการศึกษาโดยสามารถนำความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา สามารถสังเคราะห์และสร้างองค์ ความรู้ในการบริหารการจัดการศึกษา สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ จัดองค์กร โครงสร้างการบริหารสถานศึกษา ภารกิจของครูและบุคลากรทางการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล นโยบาย วางแผน ดำเนินการ ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา ทำแผนพัฒนาคุณภาพและนำไป ปฏิบัติ มีการติดตามประเมิน และรายงานผลการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของพิชชาวดี ฤาชา (2555) ที่ได้ศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในเขต อำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.2 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีสมรรถนะ ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยสามารถบริหารจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา นิเทศการจัดการศึกษาการเรียนรู้แก่บุคลากรในสถานศึกษา นำนวัตกรรมมา ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีการบริหารจัดการให้เกิดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม และความสามัคคีในหมู่คณะ มีการจัดกิจกรรม พิเศษเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในด้านต่าง ๆ และการสนับสนุนช่วยเหลือนักเรียนที่ด้อยโอกาส ทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับพัชมน เทียนศรี (2547) ที่ได้ศึกษาสมรรถนะการบริหารจัดการ ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะนิติบุคคล เขตพื้นที่การศึกษาลิขัณห์บุรี อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน

1.3 ด้านการบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ โดยภาพรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง มีสมรรถนะด้านการบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ โดยสามารถจัดระบบงานสารบรรณ การงบประมาณในโรงเรียนยึดหลักการประหยัด วางระบบ การบริหารและจัดทรัพยากรในสถานศึกษา พัฒนาสิ่งแวดล้อม บริหารและให้การสนับสนุนการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา และนำผลการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมา ปรับปรุงการบริหารจัดการได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชชาวดี ฤาชา (2555) ที่ได้ศึกษา สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในเขตอำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีสมรรถนะด้านการบริหารงานบุคคล โดยสามารถสรรหาครูและบุคลากรในสถานศึกษา พัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีการเสริมสร้างขวัญกำลังใจ ให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาการทำงานให้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา สร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กับชุมชน และระดมทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชชาวดี ฤาชา (2555) ที่ได้ศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในเขตอำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายช้อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีสมรรถนะด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยสามารถปฏิบัติตามคุณธรรมและจริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพ พัฒนาจริยธรรมของตนเอง เป็นผู้นำเชิงคุณธรรมจริยธรรม มีการส่งเสริมและพัฒนาผู้ร่วมงานให้มีคุณธรรมและจริยธรรม และดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นผู้มีความรักและความศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นผู้ที่ยอมรับของสังคม เป็นผู้ประพฤติ ปฏิบัติที่ดี เป็นแบบอย่างของผู้ร่วมงาน ครูและบุคลากรในสถานศึกษาและสังคม และสามารถแก้ปัญหาความประพฤติด้านคุณธรรมและจริยธรรม จรรยาบรรณของผู้ร่วมงาน ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยอุทัย ภักดีประยูรวงศ์ (2556) ที่ได้ศึกษาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. เพศ จากผลการเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา จำแนกตามเพศ ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ยกเว้นด้านการบริหารธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ ไม่พบความแตกต่าง เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนที่มีเพศต่างกัน สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภาจึงแตกต่างกันในการบริหารสถานศึกษาตามสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับกมลพัชร หินแก้ว (2555) ที่ได้ศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ปทุมธานี เขต 2 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

3. ประสิทธิภาพการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่างกันสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภาต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.5 ทั้ง 5 ด้าน และภาพรวมโดยผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพการทำงาน 5 - 10 ปี และผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพการทำงานมากกว่า 10 ปี มีสมรรถนะสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพการทำงานมากกว่า 10 ปี มีสมรรถนะสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพการทำงาน 5 - 10 ปี ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพการทำงานมากกว่า 10 ปี จะมีประสิทธิภาพในการทำงานมากกว่าและมีสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพการทำงาน 5 - 10 ปี และผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยขุนวัง ฅวงค์ศรี (2550) ที่ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนคร เขต 2 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา พบว่าควรที่จะพัฒนาการบริหารงานบุคคล ได้แก่ การสรรหาครูและบุคลากรในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพเข้ามาปฏิบัติงานและหน้าที่ความรับผิดชอบ และเสริมสร้างขวัญกำลังใจสำหรับครูและบุคลากรในสถานศึกษา

2. จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีเพศต่างกันตามสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภาต่างกัน ดังนั้นควรนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารที่เพศต่างกันให้มีสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภาไม่แตกต่างกัน

3. จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่างกันสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภาต่างกัน ควรนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา เพื่อให้เหมาะสมกับประสิทธิภาพของผู้บริหารโรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบและปัจจัยที่ส่งเสริมสมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

2. ควรศึกษาสมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ที่เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล

เอกสารอ้างอิง

กมลพัชร หินแก้ว. (2555). “สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2”.

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ขุนวัง ญวงส์ศรี. (2550). “สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 2”. ปริญญานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

จิระประภา อัครบวร. (2549). *สร้างคนสร้างผลงาน*. กรุงเทพมหานคร : ก.พลพิมพ์.

ณรงค์วิทย์ แสนทอง. 2547. *มารู้จัก COMPETENCY กันเถอะ*. กรุงเทพฯ:เสมาธรรม.

พัชรมณ เทียนศรี. (2547). “สมรรถนะการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะนิติบุคคล เขตพื้นที่การศึกษาลิขบุรี”. ปริญญานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พิชชาวดี ฤาชา. (2555). “สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในเขตอำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1” ปริญญานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และศิริพงษ์ เสภาเกษ. (2559). *การศึกษาอิสระ Independent Studies*. กรุงเทพฯ : บริษัทมิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2548). *พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2548). *คู่มือสรรถนะข้าราชการพลเรือนไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

อธิพงษ์ ฤทธิชัย. (2554). *แนวคิดเรื่องสมรรถนะ*. ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2560, จาก

<http://www.jobpub.com/articles/showarticle.asp?id=2213>.

อุทัย ภัคดีประยูรวงศ์. (2556). “สมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียนในศตวรรษที่ 21สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20”. ปรินญาณิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.